

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Zrinka Racić
Zvanje	Profesorica povijesti i sociologije
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	Osnovan škola „Ivana Brlić Mažuranić“ Strizivojna
Adresa elektroničke pošte	zrinka.racic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Tema: Uvod u povijest Nastavna jedinica: Što je povijest?
Predmet (ili međupredmetna tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5. razred
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>POV OŠ E.5.1.</p> <p>Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetnosti, predmete svakodnevne uporabe te pojavu pismenosti u prapovijesti i starome vijeku</p> <p>Domena: E. Filozofsko – religijsko – kulturno područje</p> <p>Ishod teme: Učenik objašnjava važnost učenja povijesti, povjesnih izvora, arheoloških iskapanja, računanja vremena i povjesnih razdoblja.</p> <p>Ishod aktivnosti:</p> <p>Učenik:</p> <ul style="list-style-type: none">- opisuje što je povijest i tko su povjesničari- objašnjava što je povijest i čime se bave povjesničari- imenuje vrste povjesnih izvora (vrela)- opisuje vrste povjesnih izvora (vrela)

	<ul style="list-style-type: none">- razlikuje vrste povjesnih izvora (vrela)- raspravlja o pouzdanost povjesnih izvora
Tijek nastavnog sata	Aktivnost 1 – 10 minuta Aktivnost 2 – 15 minuta Aktivnost 3 – 15 minuta Vrednovanje – 5 minuta
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Aktivnost 1</p> <p>U uvodnoj aktivnosti učitelj s nekoliko pitanja potiče učenike na raspravu. Cilj je uključiti sve učenike u rad i promišljanje.</p> <p>Učitelj će postaviti pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Što mislite, što je to povijest?2. Je li važno učiti povijest? Zašto?3. Kako nazivamo ljudе koji se bave proučavanjem prošlosti?4. Što mislite, je li povijest znanost? <p>U ovoj aktivnosti učenici iznose svoja razmišljanja o tome što misle da je povijesti i čime se bavi. Učitelj potpitanjima potiče odgovore na pitanja. Cilj je da svaki učenik kaže odgovor na barem jedno pitanje. Učenike pohvalama potaknuti da se ohrabre i iznesu svoje mišljenje.</p> <p>Odgovore učenici zapisuje u svoju bilježnicu, a učitelj na ploču u obliku umne (mentalne) mape. Središnji pojam je „povijest“.</p> <p>Npr.</p> <pre>graph TD; POVIJEST([POVIJEST]) --> OVAL1(()); POVIJEST --> OVAL2(()); POVIJEST --> OVAL3(()); POVIJEST --> OVAL4(()); OVAL1 --> OVAL5(()); OVAL2 --> OVAL6(());</pre> <p>Ishod aktivnosti je da učenik opisuje što je povijest i tko su povjesničari.</p> <p>Aktivnost 2</p> <p>Nakon uvodne rasprave učitelj učenicima dijeli nastavne listiće na kojima se nalazi tekst ispod kojeg se nalaze pitanja na koja trebaju odgovoriti. Učenici radom u paru čitaju tekst i odgovaraju na pitanja.</p> <p>Zadatak 1.</p> <p>Pročitaj povjesni tekst i odgovori na pitanja.</p>

Pitanja za učenike:

1. Usporedi povijest u užem i povijest u širem smislu.
2. Objasni razliku između povijesti i historije.
3. Objasni razliku između opće i nacionalne povijesti.
4. Koga i zašto nazivamo „ocem povijesti“?
5. Na koji način povjesničaru pomažu povjesni izvori?
6. Navedi koja vrsta povjesnog izvora se smatra najmanje vjerodostojnim i objasni zašto?
7. Svojim riječima objasni izreku „Povijest je učiteljica života“.

Nakon što učenici odgovore na pitanja, učitelj će potaknuti učenike na sudjelovanje tako da pročitaju svoje odgovore na pitanja. Učenici će jedni drugima nadopunjivati odgovor, a po potrebi i učitelj.

Ishod aktivnosti je da učenik objašnjava što je povijest i čime se bave povjesničari.

Imenuje vrste povjesnih izvora (vrela).

Aktivnost 3

Učitelj će učenicima podijeliti nastavne lističe na kojima je slikovni materijal na kojemu su prikazane različite vrste povjesnih izvora (vrela). Učenici će radom u paru navesti koja vrsta povjesnih izvora je prikazana na slici te gdje se čuvaju. Učenici će također iznijeti svoje mišljenje o važnosti pojedinog izvora. Učenici će odgovoriti i na pitanje o pouzdanosti povjesnog izvora.

Zadatak 2

Navedi vrstu povjesnog izvora i navedi mjesto gdje se čuva.

Vrsta povjesnog izvora			
Gdje se čuva			

	Vrsta povijesnog izvora.			
	Gdje se čuva.			
Zadatak 3				
Svojim riječima objasni koje su prednosti povijesnih izvora, a koji su nedostatci.				
<hr/> <hr/> <hr/>				
Zadatak 4				
Što misliš jesu li svi povijesni izvori pouzdani? Trebamo li ih provjeravati? Objasni.				
<hr/> <hr/> <hr/>				
Ishod aktivnosti je da učenik opisuje vrste povijesnih izvora (vrela).				
Razlikuje vrste povijesnih izvora (vrela).				
Raspovravlja o pouzdanosti povijesnih izvora.				
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Aktivnost 1			
	Učenici iznose svoja razmišljanja o tome što je povijest, učitelj ih usmjerava i pojašnjava te nadopunjuje prema potrebi njihove odgovore.			
	Aktivnost 2			
	Pročitaj povijesni tekst i odgovori na pitanja.			
	<u>Tekst na nastavnom listiću:</u>			
	<i>Povijest je u širem smislu način na koji čovjek upoznaje svijet uz pomoć uspomena, tradicija, mitova te neprovjerjenih informacija o stvarnoj prošlosti. U užem smislu povijest jest znanost, tj. poseban način upoznavanja svijeta na temelju znanstvene rekonstrukcije povijesnih činjenica tijekom istraživačkog procesa.</i>			
	<i>Pojam povijesti u mnogim jezicima izведен je iz riječi koja označava</i>			

	<p>pripovijedanje, pripovijest, a riječ historija znači istraživanje, traženje, ispitivanje.</p> <p>Dakle možemo reći da je povijest znanost koja istražuje, proučava i objašnjava prošlost ljudskog društva od najstarijih dana do danas. Osim što nas upoznaje s prošlošću, povijest omogućuje da lakše shvatimo sadašnjost. Prošlost koja proučava prošlost svih naroda zove se opća povijest, a povijest koja proučava razvitak jednog naroda zove se nacionalna povijest.</p> <p>Zanimanje za povijest staro je koliko i čovjekov smisleni odnos prema svijetu. Često se kaže za povijest da je učiteljica života (<i>Historia est magistra vitae</i>). Ta izreka dio je Ciceronove izreke „Povijest je svjedok vremena, svjetlo istine, život pamćenja, učiteljica života, glasnica starine“. Prvi povjesničar čije je djelo gotovo u cijelosti sačuvano bio je Grk Herodot koji se i naziva „ocem povijesti“.</p> <p>Povjesničaru u istraživanju prošlosti pomažu povijesni izvori (vrela). Povijesni izvori mogu biti materijalni, pisani, slikovni, zvučni i usmena predaja. Materijalni povijesni izvori su svi materijalni ostaci: hramovi, crkve, spomenici i slično. Pisani povijesni izvori su knjige, razni dokumenti, pisma. U slikovne povijesne izvore ubrajamo fotografije na zidovima, slike u pećinama, slike na zidu. Zvučni povijesni izvori su snimke, noviji izvori: gramofon, magnetofon, CD. Usmena predaja odnosi se na priče koje se prenose s koljena na koljeno te je zbog toga i najmanje vjerodostojan povijesni izvor.</p> <p>Pitanja za učenike:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Usporedi povijest u užem i povijest u širem smislu.2. Objasni razliku između povijesti i historije.3. Objasni razliku između opće i nacionalne povijesti.4. Koga i zašto nazivamo „ocem povijesti“?5. Na koji način povjesničaru pomažu povijesni izvori?6. Koji se povijesni izvor smatra najmanje vjerodostojnim i objasni zašto?7. Svojim riječima objasni izreku „Povijest je učiteljica života“. <p>Aktivnost 3</p> <p>Slikovni materijal:</p>
--	---

Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p>Vrednovanje za učenje Vrednovanje putem aktivnosti 3-2-1. Na listić upiši: 3. stvari koje sam danas naučio/la 2. stvari koje bi mi trebalo još malo pojasniti 1. stvar koja mi je ostala potpuno nejasna</p> <p>Vrednovanje naučenog Učenike je moguće vrednovati putem zadatka na aplikaciji Forms office. https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=FvJamzTGgEurAgyaPQKQkbUXKEFgpiFCikkMKIxUS-pUMkw4VVICTko0UE1BRUYyNjhLSkkOUTITMi4u</p>		
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi			

DODATNI ELEMENTI¹

Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Osobni i socijalni razvoj osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html</p> <p>Građanski odgoj i obrazovanje goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_217.html</p> <p>Učiti kako učiti uku C.2.3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. uku D.2.2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html</p> <p>IKT ikt A.2.3. Učenik se odgovorno i sigurno koristi programima i uređajima. ikt C.2.3. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno uspoređuje i odabire potrebne informacije među pronađenima. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_150.html</p> <p>Zdravlje B.2.1.B Prepoznaje i procjenjuje vršnjačke odnose. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_212.html</p> <p>Hrvatski jezik OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p> <p>Informatika A.5.1 pronalazi i vrednuje informacije. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_03_22_436.html</p> <p>Likovna kultura OŠ LK A.5.1. Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_162.html</p>
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	<p>Hrvatski jezik OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

	<p>Informatika A.5.1 pronalazi i vrednuje informacije. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_03_22_436.html</p> <p>Likovna kultura OŠ LK A.5.1. Učenik istražuje i interpretira različite sadržaje oblikujući ideje koje izražava služeći se likovnim i vizualnim jezikom. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_162.html</p>
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	<p>Aktivnost 2</p> <p><u>Tekst za učenike:</u></p> <p><i>Pojam povijesti u mnogim jezicima izведен je iz riječi koja označava pripovijedanje, pripovijest, a riječ historija znači istraživanje, traženje, ispitivanje.</i></p> <p><i>Dakle možemo reći da je povijest znanost koja istražuje, proučava i objašnjava prošlost ljudskog društva od najstarijih dana do danas. Prošlost koja proučava prošlost svih naroda zove se opća povijest, a povijest koja proučava razvitak jednog naroda zove se nacionalna povijest.</i></p> <p><i>Zanimanje za povijest staro je koliko i čovjekov smisleni odnos prema svijetu. Često se kaže za povijest da je učiteljica života.</i></p> <p><i>Prvi povjesničar čije je djelo gotovo u cijelosti sačuvano bio je Grk Herodot koji se i naziva „ocem povijesti“.</i></p> <p><i>Povjesničaru u istraživanju prošlosti pomažu povjesni izvor (vrela). Povjesni izvori mogu biti materijalni, pisani, slikovni, zvučni i usmena predaja. Materijali povjesni izvori su svi materijalni ostaci: hramovi, crkve, spomenici i slično. Pisani povjesni izvori su knjige, razni dokumenti, pisma. U slikovne povjesne izvore ubrajamo fotografije na zidovima, slike u pećinama, slike na zidu. Zvučni povjesni izvori su snimke, noviji izvori: gramofon, magnetofon, CD. Usmena predaja odnosi se na priče koje se prenose s koljena na koljeno te je zbog toga i najmanje vjerodostojan povjesni izvor.</i></p> <p><u>Pitanja za učenike:</u></p> <ol style="list-style-type: none">1. Što je povijest?2.. Navedi razliku između opće i nacionalne povijesti.3. Koga i zašto nazivamo „ocem povijesti“?4. Navedi barem tri povjesna izvora koja smatraš važnim.5. Koji se povjesni izvor smatra najmanje vjerodostojnjim i objasni zašto? <p>Aktivnost 3</p> <p>Prepoznaj i upiši vrstu povjesnog izvora koja je prikazana na slici.</p>

	Vrsta povijesnog izvora				
	Vrsta povijesnog izvora.				
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	<p>Daroviti učenici će istražiti i objasniti što su to pomoćne povijesne znanosti. Navesti će neke pomoćne povijesne znanosti te će opisati na koji način one pomažu povjesničarima.</p> <p>Učenici za istraživanje mogu pretraživati informacije putem Interneta i posjetiti školsku knjižnicu.</p>				
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa					
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	<p>Učenici bi u suradnji s nastavnicima i ostalim učenicima iz škole mogli organizirati projekt koji bi se sastojao od tematske izložbe i prigodnog predavanja. Na izložbi će prikazati vrste povijesnih izvora (koje su prikupili, fotografije, ukrsi, vase, slike, CD, kasete i slično) te održati kratko predavanje o pouzdanosti povijesnih izvora. Također će u dogовору с nastavnicima ostalih predmeta istražiti u kojoj je vezi taj predmet s povijesnim istraživanjem i na koji način pomaže povjesničaru u istraživanju prošlosti.</p> <p>Učenici bi tijekom mjeseca rujna prikupljali materijalne povijesne izvore (novijeg doba) te ih kategorizirali i izložili u holu škole. Zatim bi izradili prezentaciju za sve učenike o vrstama i važnosti povijesnih izvora za povjesničare.</p>				

	<p>Svaki nastavnik bi s grupom učenika izradio prezentaciju ili demonstraciju (po izboru) o ulozi tog predmeta u istraživanju prošlosti. Jedan školski sat krajem mjeseca rujna bili bi prikazani rezultati svih istraživanja i izložba.</p> <p>Učenici bi mogli vrednovati (vrednovanje kao učenje) učenike putem aplikacije Mentimeter (https://www.mentimeter.com/) gdje odgovorom na tri pitanja daju mišljenje o uspješnosti projekta.</p> <p>Rezultate projekta prikazali bi na školskim web stranicama i u školskom listu.</p>
Poveznice na multimedijalne i interaktivne sadržaje	Multimedijalni ili interaktivni sadržaji autorsko su djelo autora Metodičke preporuke https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=FvJamzTGgEurAgyaPQKQkbUXKEFgpiFCikkMKIxUS-pUMkw4VVICTko0UE1BRUYyNjhLSkkOUTITMi4u
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	<p>https://hr.wikipedia.org/wiki/Povijest (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://hr.wikipedia.org/wiki/Historija (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga, Zagreb, 2005., svezak 8, str.261., 262.</p> <p>Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga, Zagreb, 2005., svezak 16, str.203.</p> <p>Fotografije:</p> <p>https://globalvoices.org/2016/07/29/old-photos-bring-back-sweet-memories-of-bangladesh-s-capital-dhaka/ (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://pixabay.com/pl/photos/wazon-tonvase-statek-czerep-stary-2933624/ (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Necklace#/media/File:Egyptian_carnelian_necklace.JPG (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://sr.wikipedia.org/sr-el/%D0%94%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0:Audio_kaseta.jpg (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://www.maxpixel.net/Old-Books-Moon-Writing-Paper-Book-Retro-Page-3108236 (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://pxhere.com/en/photo/1218444 (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://www.pexels.com/photo/people-talking-433979/ (preuzeto 14.9.2019.)</p> <p>https://en.wikipedia.org/wiki/Painting#/media/File:Mona_Lisa,_by_Leонардо_da_Vinci,_from_C2RMF_retouchedin.jpg (preuzeto 14.9.2019.)</p>

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

	<p>Multimedijiški ili interaktivni sadržaji nisu autorsko djelo autora Metodičke preporuke, ali su dostupni pod Creative Commons licencijom Imenovanje Nekomercijalno Dijeli pod istim uvjetima CC BYNC-SA 4.0.</p>
--	---